

АСАБЛІВАСЦІ СУЧАСНАГА ГІСТАРЫЧНАГА ДЫСКУРСУ
(на прыкладзе зборнікаў матэрыялаў Міжнароднай навуковай канферэнцыі
«Беларусь і Германія: гісторыя і сучаснасць»)

Беларуская мова яднае нас з усімі тымі, хто калісьці жыў на нашай зямлі. Гэта сапраўдны скарб, які мы павінны выратаваць. Гэта мова, на якой хочацца размаўляць. Мова, якую хочацца чуць. Мова, на якой хочацца чытаць.

У апошні час я стала заўважаць, што сфера выкарыстання беларускай мовы пашырылася: я ўсё часцей чую яе ад сяброў, знаёмых і нават ад простых мінакоў. Мне стала цікава, ці назіраецца падобная тэндэнцыя ў навуковай сферы і пра што нам кажа змест беларускамоўных артыкулаў сучасных айчынных гісторыкаў. Каб высветліць гэта, я вырашыла прааналізаваць зборнікі матэрыялаў Міжнароднай навуковай канферэнцыі «Беларусь і Германія: гісторыя і сучаснасць» (1, 10, 20 і 21 выпускі), якія на працягу 20 гадоў выдаваліся кафедрай гісторыі і сацыяльных навук Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта.

У ходзе аналізу я заўважыла, што ў 1-м выпуску сярод 25 артыкулаў 11 напісаны на беларускай мове, і гэта складае 44 %, у 10-м выпуску сярод 63 – 18 (28,6 %), у 20-м выпуску сярод 38 – 11 (28,9 %), а ў 21-м сярод 32 – 11 (34,3 %).

Найбольш актыўнымі беларускамоўнымі аўтарамі былі С. Я. Новікаў, А. Г. Цымбал, А. М. Кушнярэвіч, У. В. Здановіч, С. П. Кубека і А. А. Крыварот. Галоўная тэма, да якой звярталіся даследчыкі ў сваіх апублікаваных артыкулах – тэма Вялікай Айчыннай вайны ў кантэксце Другой сусветнай вайны. Былі зроблены ўсебаковыя даследаванні па гістарыяграфіі гэтай тэмы (С. Я. Новікаў, У. В. Здановіч), нямецкіх гістарычных крыніц, у тым ліку калекцыі «Александрыйскіх мікрафільмаў» (А. Г. Цымбал, С. П. Кубека і інш.), міжнацыянальных дачыненняў (А. А. Крыварот, А. Г. Цымбал) падчас вайны і іншых праблемных пытанняў. Акрамя тэмы Вялікай Айчыннай вайны, у матэрыялах зборнікаў атрымалі асвятленне разнастайныя аспекты беларуска-германскіх адносін ад часоў Сярэднявечча да сучаснасці (гістарычныя, культуралагічныя, эканамічныя і інш.).

Такім чынам, нягледзячы на тое, што пасля першага выпуску зборніка «Беларусь і Германія: гісторыя і сучаснасць» праз 10 гадоў колькасць беларускамоўных публікацый у гэтай серыі значна паменшылася, але ў наш час заўважаецца іх паступовае павелічэнне (кожны трэці артыкул – беларускамоўны). Таму з задавальненнем магу зрабіць выснову, што дадзеная тэндэнцыя сведчыць аб устойлівай зацікаўленасці сучасных беларускіх даследчыкаў прэзентаваць навуковай супольнасці вынікі сваіх даследаванняў на роднай мове.